

Міністерство освіти і науки України

***Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»***

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 11

***ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ,
СТАТЕЙ, ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ***

Херсон – 2018

ЗМІСТ

Нежлукченко Т.І. ТВОРЧИЙ СПАДОК ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НААНУ В.П.КОВАЛЕНКА	8
<i>Секція 1 «Селекція та розведення тварин»</i>	11
<i>Богданова Д.А., Пелих Н.Л. ЕФЕКТИВНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ У СВИНАРСТВІ</i>	11
<i>Бурдельна Н.О., Корбич Н.М. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЖИВОЇ МАСИ БАРАНЦІВ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ</i>	14
<i>Ведemedенко О.В. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ</i>	16
<i>Волкова І.Г., Петрова О.І. ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ ТА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ БУГАЙЦІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД</i>	19
<i>Іваненко Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СЕЛЕКЦІЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ</i>	21
<i>Козырь В. С., Коваленко В. П. НАСЛЕДСТВЕННОСТЬ И ИЗМЕНЧИВОСТЬ ПРИЗНАКОВ ПРОДУКТИВНОСТИ ПОМЕСНЫХ КОРОВ МОЛОЧНЫХ ПОРОД В УСЛОВИЯХ СТЕПНОЙ ЗОНЫ УКРАИНЫ</i>	24
<i>Макарчук А.Р., Корбич Н.М. ТОНІНА ВОВНИ ТА ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ</i>	35
<i>Новікова В. М., Корбич Н.М. НАСТРИГ ВОВНИ ТА ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ</i>	36
<i>Олейник А. П., Архангельская М.В. ХАРАКТЕРИСТИКА М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ПЕРЕПЕЛОВ ФАРАОН</i>	38
<i>Пелих Н.Л. ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК</i>	40
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П. ВИКОРИСТАННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОРІД СВИНЕЙ В УМОВАХ СВИНАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ</i>	42
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П. ВИКОРИСТАННЯ ПЛІДНИКІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД СВИНЕЙ В СИСТЕМІ ГІБРИДИЗАЦІЇ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ</i>	45
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П. ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ГЕНОФОНДУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ</i>	48
<i>Плюхова А.В., Пелих Н.Л. ІНДЕКСНА СЕЛЕКЦІЯ У СВИНАРСТВІ</i>	51
<i>Прилуцька Т.М., Корбич Н.М. ВПЛИВ ПОХОДЖЕННЯ ТВАРИН НА ЖИВУ МАСУ ТА ФІЗИКО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВОВНИ</i>	54
<i>Рахматуліна В.О., Корбич Н.М. ОСОБЛИВОСТІ СМУШКОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ КАРАКУЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ</i>	56
<i>Сідашова С.О., Ковтун С.І. ДИНАМІКА СЕЛЕКЦІЙНОГО МЕЛАНІЗМУ СТАДА УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ І ПРОДУКТИВНО-РЕПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЙНИХ КОРІВ</i>	57
<i>Соболь О. М. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ЖИВОЇ МАСИ ЦУЦЕНЯТ РІЗНИХ ПОРІД ВІВЧАРОК</i>	63

ВИКОРИСТАННЯ ПЛІДНИКІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД СВИНЕЙ В СИСТЕМІ ГІБРИДИЗАЦІЇ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Пестушко Є.Є. – магістрант 1 курсу, ХДАУ напрям підготовки –ТВППТ

Панкєєв С.П. – науковий керівник к.с.-г.н, доцент, ДВНЗ «ХДАУ»

Вступ. Ринкові перетворення в економіці України обумовили формування багатуукладної системи господарювання в аграрному секторі, де поряд з державними, приватними, орендними підприємствами, господарськими товариствами, виробничими кооперативами отримали розвиток фермерські господарства. Вони повинні розглядатися не як альтернатива великим виробництвам, а як об'єктивно необхідне їх доповнення, що дозволить більш повно розкрити і використати потенціал галузі тваринництва, і свинарства зокрема.

Сучасний стан питання. Необхідність існування та подальшого ефективного розвитку фермерських господарств пов'язана з тим, що ними забезпечується поповнення обсягу та асортименту сільськогосподарської продукції; раціональне використання матеріальних та трудових ресурсів; економія капіталовкладень у сільське господарство; ріст ефективності та продуктивності використання землі; скорочення втрат сільськогосподарської продукції; поповнення місцевого бюджету тощо.

Актуальність теми. Сучасні свинарські господарства визначені як своєрідна складно структурована форма територіальної організації агропромислового виробництва, своєрідний тип сільського поселення, в якому органічно та компактно поєднуються земельна площа й садиба з виробничими, господарськими та житловими будівлями, технікою й інвентарем. Його призначення в перші 10-15 років формування, - забезпечення родини продовольством, освоєння місцевих продовольчих ринків, формування середнього класу на селі. У вузькому розумінні фермерське господарство – це виробнича одиниця (підприємство) сільськогосподарського типу, метою діяльності якого є одержання прибутку та виконання соціальних функцій.

Мета і завдання досліджень. Метою досліджень було проведення аналізу відтворювальних та відгодівельних якостей свиней з використанням плідників спеціалізованих порід в умовах господарств Півдня України Херсонської області.

- Для реалізації поставленої мети було поставлено такі завдання:
- оцінка загальної характеристики виробництва свинини на підприємстві;

- продуктивні якості свиней вітчизняного (велика біла порода) та зарубіжного генофонду (ландрас, дюрок та петрен) та їх використання в системах гібридизації;
- оцінці материнських порід за допомогою індексу MLI;
- відгодівельні якості свиней різних генотипів

На підприємстві за чотирма генотипами нараховується великої білої породи – 1 кнур-плідник, і 5 голів основних свиноматок), ландрас – 81 голова (основні і перевірювані свиноматки і 1 кнур-плідник), дюрок – 4 кнури-плідники, петрен – 3 кнури-плідники і 21 основна свиноматка.

Необхідно відмітити, що найбільш поширеним варіантом схрещування являється використання великої білої породи і породи ландрас.

Відтворювальні якості свиней різних генотипів свідчать, що більшою багатоплідністю 10,9 голів відзначалися чистопорідні матки великої білої породи, перевищуючи на 0,2 голови свиней породи ландрас. У маток великої білої породи відмічена більша молочність – 64,6 кг і більша маса гнізда на час відлучення 77,5 кг, що більше на 3 кг у порівнянні з породою ландрас. За показником збереженості суттєвих відмінностей на встановлено.

Для більш точної оцінки відтворювальних якостей було проведено реципрокне схрещування (зміна материнської і батьківської форми). Більшу багатоплідність - 11,4 голови мали помісні матки породи ландрас і великої білої при використанні в якості материнської форми породи ландрас. У цій групі відмічена більша молочність – 66,9 кг, що більше на 3 кг та середня маса гнізда на час відлучення – 80,3 кг, що більше на 3 кг і 2,3 кг за цими показниками відповідно у порівнянні з матками іншого варіанту реципрокного схрещування.

Наступним кроком був вибір методики комплексної (індексної) оцінки відтворювальних якостей свиней різних генотипів, що відповідає основним вимогам виробництва. Складові запропонованого індексу не можуть бути однаковими для всіх господарств, а коригуються відносно технології та фінальної цілі.

Розрахунок даного індексу був запропонований провідними вченими племзаводу «Фрідом-фарм Бекон» із подальшим впровадженням на підприємстві.

Сьогодні при оцінці материнських порід використовується індекс MLI., до складу якого входять наступні показники відтворювальних якостей – багатоплідність, кількість поросят і маса гнізда у віці 21 день.

Значення індексу для даної тварини дорівнює 96, це означає, що її продуктивність нижче середньої. Тварина з таким показником підлягає вибраковці з стада. Розрахунок індексу MLI легко проводиться селекційною програмою «Акцент», та висвітлюється в формі 2-СВ. За допомогою програми ми проводимо оцінку всіх свиноматок в стаді та виділяємо 15% з найвищим значенням MLI. Саме так формується провідна група, з якої відбирається ремонтний молодняк для

комплектації власного стада. При формуванні індексу розраховуються коефіцієнти для кожного показника, які формують його ваговий тиск на кінцеву цифру (значення індексу). Залежно від очікуемого результату міняється, як набір показників так і вагові коефіцієнти.

Дана методика дозволяє отримувати прогрес за материнськими якостями в наступному поколінні.

Відгодівельні якості свиней, на відміну від відтворювальних, мають більш високий ступінь впливу спадковості. Та і вони у значній мірі залежать від рівня годівлі, умов утримання, стану здоров'я стада, мікроклімату та інших технологічних чинників.

Відгодівельні якості свиней різних генотипів свідчить, що впровадження нової удосконаленої технології відгодівлі та використанні наступних спеціалізованих м'ясних порід свиней при належних умовах утримання і годівлі дозволить зменшити вік досягнення забійних кондицій, особливо у свиней породи петрен на 32,7 доби, підвищити рівень середньодобового приросту на 95 г при зменшенні витрат кормів на 2, 4 кормових одиниць.

Використання великої білої породи дозволить зменшення періоду відгодівлі на 43,7 доби при збільшенні рівня середньодобового приросту на 41,7 г і зменшенні витрат кормів на 1,78 кормових одиниць.

Висновки і пропозиції. У планах роботи свинарських підприємств рекомендувати проводити схрещування та породно-лінійну гібридизацію чотирьох основних порід – вітчизняної селекції - великої білої, з використанням плідників спеціалізованих м'ясних порід зарубіжної селекції - ландрас, дюрок та петрен; для підвищення відгодівельних якостей в умовах нової технології підприємства використовувати породу ландрас і петрен.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дудка Е. Генетические параметры в селекции свиней // Свиноводство. – 2000. - №5. – С.13-14.
2. Ібатулін І.І. Вирощування ремонтного молодняка сільськогосподарських тварин.-К.: Урожай,1993.-С.83-92.
3. Коваленко В.П., Лесной В.А. Оценка эколого-генетических параметров откормочности мясной продуктивности свиней разных генотипов // Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід і типів тварин: Матер. наук .вироб. конференції . – К., 1996. – С.219.